

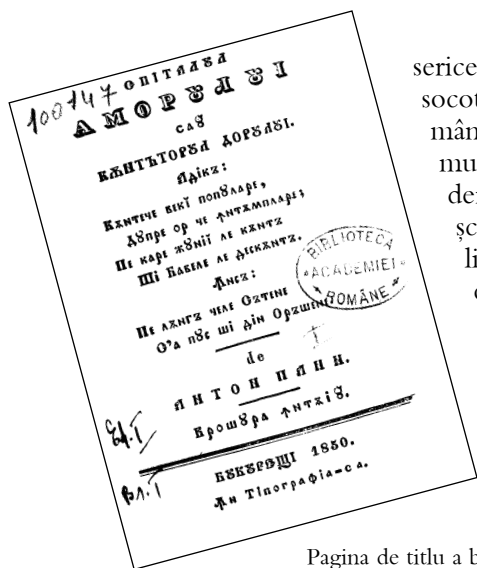
*A*moruri vechi pe note noi

Auzim de cîțiva ani nu doar mult hulitele manele « moderne », ci și vechi cîntări românești, zise « de lume » sau « de la lăutari ». Unele își leagă cumva numele de Anton Pann sau provin în chip declarat din culegerea sa – celebră și de negăsit – intitulată *Spitalul amorului*. Iată, în fine, după mulți ani, această faimoasă sursă reeditată, pusă la îndemîna tuturor celor ce vor să cînte ca prin Bucureștii de acum cel puțin 150 de ani sau măcar să-și facă o idee despre cum sunau dorul și petrecerea pe atunci. Pann spunea că a adunat :

*Cîntece vechi populare,
Dupre orice întîmplare,
Pe care junii le cîntă
Și babele le descîntă.
Însă
Pe lîngă cele sătene,
S-a pus și din orașene.*

Deși se pare că stăpînea notația muzicală occidentală, a preferat să transcrie aceste cîntece « populare » în psaltică, mult mai cunoscută la 1850 negustorilor și meseriașilor amatori de melodii, care învățaseră cîntarea bi-

Pagina de titlu a broșurii întâi din ediția 1850 a *Spitalului amorului*. Pann, întotdeauna scrupulos ca editor, a indicat locul și anul apariției, precum și tipografia (aici, « în tipografia sa »).

Partiturile « europene » din volum i se datorează lui Gheorghe Ciobanu, care a editat în 1954 numeroase transpuneri din Anton Pann sub titlul *Cîntece de lume*, apărut la ESPLA, dimpreună cu un studiu cuprinzător. În ediția de față au fost preluate numai cîntecele din cele două ediții ale *Spitalului amorului*, și anume 8 din cea de-a doua broșură a primei ediții (1850) care nu se repetă în ediția ulterioară și 166 din cele șase broșuri ale ediției a doua (1852). Etnomuzicolog și bizantinolog destoinic, Gheorghe Ciobanu a dus la bun sfârșit operațiunea foarte dificilă de transpunere a vechilor texte muzicale românești, adoptînd criterii și practici care țin cont de specificul diverselor transcrieri, de modernizarea inevitabilă a interpretărilor și chiar de înfățișarea pe care ar putea-o lua astăzi o redare documentară (plată) sau una în gust arhaizant (cu ornamente). Astfel, în partitura europeană sînt notate măsuri (care lipsesc în muzica psaltică), apar pauze menite să mențină simetria ritmică, « fiorituri » care doar sugerează ornamentația psaltică, diezi și bemoli laolaltă (ceea ce nu se vede pe portativele culte) numai pentru a conserva treptele modurilor originare etc.

I-am oferit cititorului de azi, în deschiderea culegerii, « prefața » originală a lui Anton Pann și lămurirea adresată de el poeților ale căror versuri s-au pomenit puse pe muzică. Multe dintre atribuirile sale sînt, de altfel, discutabile – cercetătorii au semnalat de-a lungul vremii neconcordanțe și aproximații destule. Cum însă nu clarificările literare au motivat apariția

160	РЕЦИСТРЪ . вс че се копират дотурнавестъ вромъкъ «ижежъ»	Фсва.	161
Скоаъ викалицъ, скоаъ,	— 3.	De şiam съ'тî фî ама,	— 22.
Пана мѣи мѣи дора мѣи —	7.	Еъ еадимъ къ мѣи мѣи,	— 23.
Цаа къ'тî тотъ мѣи саръци,	— 8.	O шимъ къ покъзъ —	— 24.
Ка'тъ Доамне пре итаманъ	— 10.	Tor 'g'am зю ошкъ 'g'am зю	— 26.
Ама еселеа съ ваъ,	— 13.	Дотуръ саръ д'аданаръ —	— 28.
Раза фетиу пре допретъ	— 15.	Дотуръ мѣи дин мѣи —	— 30.
Иамлоара мѣи чѣ аръ	— 17.	Иамлоара мѣи дин мѣи	— 31.
Вези прѣина де амор	— 19.	Мѣи мѣи фѣръ вѣдемъ	— 33.
O имѣи че есенѣа	— 21.	Мѣи мѣи вѣдемъ тоатъ	— 34.
Де кате ори те гъреск	—	Де аамъ вѣдемъ тоатъ	— 35.
		Хотаратъ савъ ор съ мѣи	— 36.
		Хотаръ мѣи ете ла тѣе	— 38.
		Авотъ фѣе че ардѣа мѣи	— 40.
		На ганданъ нѣи конорамъ	— 42.
		Веле ардѣа къ'мѣ е дѣра	— 44.
		Еие мѣи мѣи мѣи	— 46.
		Дотуръ къ'мѣ ардѣа	— 48.
		Ах! Аморае тѣе!	— 50.
		Аматраци о нѣи	— 52.
		Аа дол оатъ че фѣи вѣе	— 54.
		11. В. 6.	

Cuprinsul broşurii a şasea, adică «registru de cele ce se copriră într-această broşură».

Broşura a şasea se încheie cu lista volumelor disponibile în curînd : «cărţile ce se află sub tipar în tipografia lui Anton Pann».

161 К Ъ Р Ц І А Е

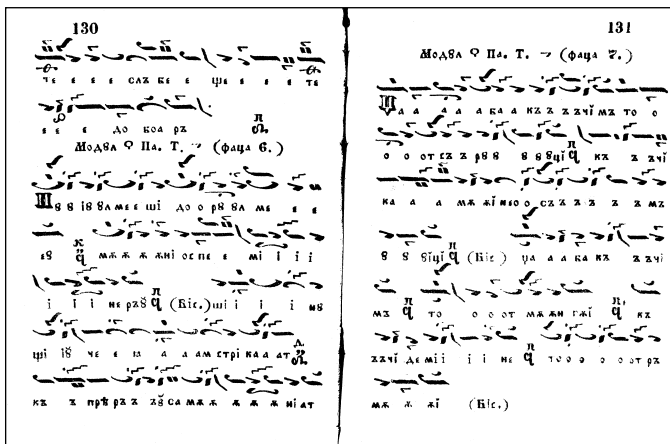
ЧЕ СЕ АФЪЛЪ СЪПТЪ ТИПАРЪ ИЪ ТИПОГРАФИА ЛЪИ АНТОН ПАНН.

1. Мош Алъи Брошуръ а Доъ, а ешит де съптъ типар.
2. Повестеа воръиі Партеа дѣтѣа, а доа едѣиѣ.
3. Повестеа воръиі Партеа а доа, дѣтѣа едѣиѣ.
4. Настратин Хоъа, саъ повешти Вѣфоане ши де рѣс.
5. Исторѣа лѣи Бертоадин, фѣла Вѣфоанѣи Бертоадо.
6. Магазин де деосеате кѣптече алесе, дѣи доъ Брошурѣ.
7. Антологѣе Мъзикѣ-еклексиатѣк дѣи доъ Томъри, къ тоатѣ кѣте гревескъ зѣиш Кѣптрѣе.

4	Съне, къ а та гъчере Амѣ дѣ трѣпѣи дѣрере, Ши мѣ фѣе мѣи мѣи Съ каъ съ закъ алъиъ тѣе.	5	Фѣи дѣр есаръри нѣи мѣи фѣе Лѣсѣ-мѣ еъ мѣи дѣи начѣ, Съ мѣ еъ те лѣс дѣи аме, Съ нѣречѣи дѣи рѣс ш'дѣи гѣаме;
— Фѣи вѣжѣамѣе не-дорѣи, Фѣи къ едѣи зѣи не-стѣторѣи, Ши дѣи прѣина'дѣи, тѣране, Портъ дѣи шѣнѣи мѣи аете рѣне;		Ах! еъ мѣи дѣи амѣрѣкѣ! Къ е' де тѣе оморѣкѣ, Амѣи дѣи а мѣи мѣи Еъ сѣлѣ дѣи спре жѣртѣфѣре;	
Фѣи вѣкѣтѣе, мѣи лѣсѣ, Не те фѣе къ дѣи пасѣ, Сарѣи'дѣи фѣи дѣи ворѣ сѣлѣ Ши дѣи зѣи къ'дѣи ете мѣи;		Дѣи дѣи аме ор че фѣнѣ Рѣспѣлѣтѣреа дѣи адѣнѣтѣ, Рѣспѣлѣтѣрѣ чѣ фѣрѣскѣ, Еа о еъ те нѣденѣскѣ,	
Те кѣоск къ едѣи фѣнѣрѣи Ши нѣ-лѣжѣмѣрѣатъ зѣспѣдѣанѣк, Къ къ кѣте дѣи нарѣалѣ Тотъ те лѣи, ле ваѣи дѣи воалѣ;		Ши гѣнѣи дѣи кѣнѣрѣи гѣеа, Гѣлѣи дѣи нѣрѣеа тѣеа, Те вѣи къ'мѣи мѣи нѣе мѣе, Дѣи дѣи на фѣи фѣрѣи вѣеа.	

Tiparul versurilor din broşuri este clar şi foarte îngrijit.

cărţii de faţă, am evitat în paginile ei orice discuţie filologică. Nu am ignorat însă curiozitatea firească a celui ce deschide o carte, fie ea şi o culegere de cîntece : dacă vrea să afle cîte ceva despre evoluţia muzicii profane de pe teritoriul românesc şi despre marele folclorist care a fost Anton Pann, poate citi cîteva pagini competente semnate de muzicologul Nicolae Gheorghită ; dacă îl interesează o evocare a omului Anton Pann şi comentarii pe marginea vastei sale opere de culegător, tipograf, editor şi creator, găseşte aici o mică antologie de citate alcătuită de Petru Romoşan din scrierile istoricilor

O dublă pagină în notație psaltică. Versurile, în chirilice, sînt repartizate pe sonuri. Modurile sînt și ele indicate.

care s-au ocupat îndeaproape de « finul Pezelei, cel isteț ca un proverb » (M. Eminescu). Iar cum unele cuvinte au ieșit de cîtva timp din vocabularul curent, le-am repertoriat într-un mic glosar aflat la sfîrșitul partiturilor europene.

Fie ca opul tipărit acum să-și împlinească menirea, înfrățind vechile și trudnicele restituiri ale patrimoniului nostru muzical cu așteptările și căutările identitare de azi. Pentru că tradiția, ca și speranța, moare greu sau deloc și, adesea, cele două viețuiesc împreună.

Adina Kenereș

Pagina de titlu a celei de-a șasea broșuri din ediția a doua a lucrării.

